

Valtuusto 19.01.2026

Valtuustokysymys vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden työllistymisestä Espoon kaupungilla (Pöydälle 8.12.2025)

Valmistelijat / lisätiedot:
Takala Jutta
Salonen Kaarina
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mika-Erik Wallsin ym. 15.9.2025 jättämään valtuustokysymykseen vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden työllistymisestä Espoon kaupungilla sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Mika-Erik Walls ja 23 muuta valtuutettua ovat jättäneet valtuustokysymyksen, jossa pyydetään selvitystä vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden työllistymiskehityksestä 2020-2025.

Lisäksi valtuusto toivoo konkreettisia esityksiä siitä, millä keinoin kaupunki aikoo edistää vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden työllistymistä jatkossa.

Vastaus valtuustokysymykseen

Tiivistelmä:

- Vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden työllistymiskehitystä ei saada nykyjärjestelmillä suoraan seurattua.
- Lakisääteisen palkkatuen myöntämistä on jatkettu toukokuussa 2025 samoilla kriteereillä kuin aiemmin eli myös vammaisten ja osatyökyisten palkkatukityöllistäminen on mahdollista.
- Haastavassa työmarkkinatilanteessa olevien (mm. osatyökykyiset) työllistymiseen liittyen on käynnissä erilaisia toimenpiteitä, joilla pyritään edistämään työllistymistä tai sopivan koulutuspolun löytymistä.
- Espoon kaupungilla on useita toimintatapoja, joilla voidaan edistää vammaisten ja toimintarajoitteisten työllistymistä kaupungille.

Vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden työllistymiskehityksestä ei ole mahdollista saada seurantatietoa, sillä valtion ylläpitämät ja kehittämät

tietojärjestelmät eivät mahdollista tällaisen tiedon saantia eikä tietojärjestelmiin kirjata työnhakijan toimintarajotteita.

Työllistämistukien osalta valtakunnallisesti työllisyysalueilla on lähdetty kehittämään erilaisia yrityksille tarjottavia taloudellisia kannustimia työnhakijoiden työllistymisen tukemiseksi. Palkkatuen ohella kunnat ovat kehittäneissä omia mallejaan, joissa voidaan hyödyntää kuntalisää. Työllisyyspalvelut ovat vertailleet näitä eri malleja. Kunnilla ei juurikaan ole rahallista kannustinta erityisesti vammaisten tai osatyökykyisten palkkaamiseen, sillä vaikuttavampaa työllistymistä saadaan aikaiseksi erilaisilla räätälöidyillä ratkaisuilla ja malleilla. Varsinaisten vammaisten ja osatyökykyisten työllistämisen mallien kartoitusta ei ole laajemmin tehty.

Työllisyyspalveluissa tehdään aktiivista yhteistyötä mm. järjestökentän kanssa erityisryhmien työllistämiseksi ja käynnissä onkin hyviä tuloksia aikaan saanut FUTURUM- projekti, joka on HyTe ry:n ja työllisyyspalvelujen yhteistyössä suunnittelema työllistämishanke. Tarkoituksena on tukea niiden espoolaisten vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevien työnhakijoiden työllistymistä, joilla on vaikeuksia itsenäisesti hakea työpaikkaa tai miettiä itselle sopivaa koulutuspolkua tai jotka tarvitsevat räätälöityjä ratkaisuja työllistyäkseen. Kohderyhmänä mm. pitkäaikaistyöttömät, 50+ työnhakijat, osatyökykyiset, maahanmuuttajat ja nuoret työnhakijat. Projektissa kehitetään yksilövalmennuspalveluita- ja menetelmiä vastaamaan mm. osatyökykyisten tarpeisiin. Projektille ollaan hakemassa jatkorahoitusta.

Työllisyyspalvelut ovat myös käynnistäneet keskustelut hyvinvointialueen ja Live Palvelujen kanssa mahdollisesti tehtävästä yhteistyöstä liittyen vammaisten työllistymiseen. Live Palvelut on valmennus- ja asiantuntijatalo, jonka toiminta on keskittynyt erityistä tukea tarvitsevien työllistymiseen. Vammaiset asiakkaat ovat usein myös asiakkuudessa hyvinvointialueella, ja hyvinvointialueen vastuulla on vammaisten päivä- ja työtoiminnan järjestäminen. Hyvinvointialueen kanssa tehtävä yhteistyö onkin erityisen tärkeää tämän kohderyhmän työllistymisen edistämiseksi ja siinä onnistuminen mahdollistaa myös paremmat edellytykset vammaisten ja osatyökykyisten työmarkkinoille pääsyyn.

Palkkatuki on lakisääteinen, mutta harkinnanvarainen tuki, jota työvoimaviranomainen voi myöntää työnantajalle. Palkkatukeen oikeutetun henkilön tulee olla työttömänä työnhakijana ja sen myöntäminen perustuu aina työllistettävän työnhakijan tilanteeseen. Palkkatukea voidaan myöntää osaamisen parantamiseen, alentuneen työkyvyn perusteella, oppisopimuskoulutukseen tai yli 60-vuotiaan pidempään työttömänä olleen työnhakijan työllistämiseen. Palkkatuen tarkoituksena on, että se edistää työnhakijan pääsyä pysyvästi työmarkkinoille. Tutkimusten mukaan palkkatuen on katsottu olevan vaikuttavinta yrityksissä, kun seurataan työsuhteiden jatkuvuutta.

Palkkatuen myöntäminen keskeytettiin Espoossa 26.2.-12.5.2025 väliseksi ajaksi määrärahatilanteen vuoksi. Uudistusta valmisteltaessa, kuntien talouden suunnittelun haasteena oli valtiolta saadut puutteelliset tiedot mm. palkkatukeen liittyen ja vuodelle 2025 varatut palkkatuen määrärahat uhkasivat loppua kevään aikana. Palkkatuen myöntämistä pystyttiin kuitenkin jatkamaan 13.5.2025 alkaen ja sitä myönnetään edelleen samojen kriteerien perusteella eli myös vammaisten ja osatyökykyisten palkkatukityöllistäminen on mahdollista.

Espoon kaupunki on monimuotoinen työnantaja, joka rekrytoi vammaisia ja toimintarajoitteisia henkilöitä tavallisiin työpaikkoihin kaupungin organisaatiossa. Kaupungin tavoitteena on mahdollistaa kaikille yhdenvertaiset mahdollisuudet hakeutua ja työllistyä Espoon palvelukseen. Palkkatukityöllistäminen oli ennen TE-uudistusta kaupungille mahdollista ja taloudellisesti hyödyllistä vaikkakaan työsuhteiden jatkuvuus ei ollut suurta. Työvoimapalvelujen järjestämisvastuun siirryttyä 1.1.2025 alkaen kaupungin vastuulle, ei palkkatuen myöntäminen omaan organisaation ole kannattavaa ja sen kohdentaminen yrityksiin on vaikuttavampaa.

Espoon kaupungilla on kuitenkin useita hyviä toimintatapoja edistää vammaisten ja toimintarajoitteisten työllistymistä Espoon kaupungille:

- Anonymirekrytointi on käytössä.
- Työpaikkailmoituksissa on erillinen keskitetty sähköpostiosoite, jonka kautta työnhakija voi nimettömästi tiedustella esteettömyydestä ja mahdollisista mukautuksista.
- Esteettömyys on huomioitu useissa kaupungin toimitiloissa, ja mukautuksia tehdään tarvittaessa.

Espoon käytännöt on arvioitu positiivisesti myös kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn yhteydessä. Tämä osoittaa, että Espoossa mukautukset toteutuvat käytännössä ja vammaiset henkilöt voivat hakea ja työskennellä kaupungin tehtävissä yhdenvertaisesti muiden kanssa. Mukautusten toteutuminen on varmistettu. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyssä kaikki pyydetyt mukautukset (8 kpl) on toteutettu. Koska myöskään kaupungin tietojärjestelmiin ei kirjata työntekijöiden toimintarajoitteita, tarkempaa lukumäärää toimintarajoitteisten henkilöiden työllistymisestä Espoon kaupungille ei ole saatavilla. Espoon kaupunki on jo nyt monimuotoinen työnantaja, joka työllistää vammaisia henkilöitä tavallisiin tehtäviin, ja toteuttaa kaikki pyydetyt mukautukset ja tarjoaa yhdenvertaisia rekrytointikäytäntöjä.

Päätöshistoria

Valtuusto 08.12.2025 § 171

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mika-Erik Wallsin ym. 15.9.2025 jättämään valtuustokysymykseen vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden työllistymisestä Espoon kaupungilla sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Puheenjohtaja Guzenina Hopsun kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko asia jättää yksimielisesti pöydälle. Koska pöydällepanoehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Päätös

Valtuusto:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Päätösehdotus

Esittelijä
Elinvoimajohtaja Heinaro Mervi

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto esittää kaupunginhallitukselle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mika-Erik Wallsin ym. 15.9.2025 jättämään valtuustokysymykseen vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden työllistymisestä Espoon kaupungilla sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 24.11.2025 § 349

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mika-Erik Wallsin ym. 15.9.2025 jättämään valtuustokysymykseen vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden työllistymisestä Espoon kaupungilla sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden työllistymisestä Espoon kaupungilla

Tiedoksi